

Табела 5.2. Спецификација предмета.

Студијски програм: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација			
Тип и ниво студија: Мастер академске студије			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА СА СТАТИСТИКОМ			
Наставник: Предраг Р. Теовановић; Татјана С. Ментус			
Статус предмета: обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета Основа сврха предмета је да обучи студенте за самостално пројектовање и спровођење сложених емпиријских истраживања, те извештавање о њиховим резултатима у складу са правилима академског писања. Предмет је структурисан тако да пружи дубље разумевање различитих метода и техника, и да оснажи способности студената да критички евалуирају изворе научних информација и прошире своја знања у области професионално релевантних истраживачких интересовања.			
Исход предмета Након завшетка курса, студенти би требало да буду у могућности да: разликују разичита методолошка полазишта; дефинишу властита истраживачка интересовања; напишу структурисан нацрт истраживања; разумеју појмове ваљаности и репликабилности; претражују различите библиографске базе; критички анализирају научне чланке; одаберу одговарајуће инструменте за прикупљање података; направе и организује базу података; изведу основне и напредне статистичке анализе; саопште налазе истраживања у писаној и усменој форми; примене АПА правила приликом писања извештаја истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Извори научних информација. Библиографске базе података. Структура научног чланка. Академско писање. Научни метод. Квантитативна и квалитативна парадигма. Експериментална и корелациона истраживања. Номотетски и идиографски приступ. Основни елементи истраживања: узорак, варијабле и подаци. Модерација и медијација. Нацрт истраживања. База података. Дескриптивна статистика. Нормална расподела и релативни положај појединца. Централна гранична теорема. Статистика закључивања. Оцењивање памаретара. Основни статистички тестови (т-тест, анализа варијансе, корелација, регресиона анализа, хи-квадрат тест). Преглед мултиваријатних техника (анализа главних компоненти, факторска анализа, каноничка корелациона, каноничка дискриминациона анализа). Непараметријски тестови. Анализа података у истраживањима са једним испитаником. Величина ефекта и снага теста. Мета-анализа. <i>Практична настава:</i> Израда и одбрана нацрта истраживања. Конструкција мерног инструмента. Формирање базе података. Прикупљање података. Статистичка анализа. Израда истраживачког извештаја. Рецензија чланка.			
Литература: Mertens, D., & McLaughlin, J. (2004). <i>Research and evaluation methods in special education</i> . Corwin Press, California. Rumrill, P. D., Cook, B. G., & Wiley, A. L. (2011). <i>Research in special education: Designs, methods, and applications</i> . Charles C Thomas Publisher. Stoner, J. (2010). Qualitative research in education: Other methods of seeking knowledge. In F. E. Obiakor, J. P. Bakken, & A. F. Rotatori (Eds.), <i>Current issues and trends in special education: Research, technology, and teacher preparation (Advances in special education, Vol. 20)</i> (pp. 19-39). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000020005 Thurlow, M. L., Foster, C., & Rogers, C. M. (2010). Scientifically supported interventions. In F. E. Obiakor, J. P. Bakken, & A. F. Rotatori (Eds.), <i>Current issues and trends in special education: Identification, assessment, and instruction (Advances in special education, Vol. 19)</i> (pp. 199-212). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000019016 Field, A. (2013). <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics</i> . Sage Publications Inc. American Psychological Association (APA) (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.)</i> . American Psychological Association.			
Број часова активне наставе		Предавања: 4	Истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе: Предавања, дискусија, индивидуални задаци, пројекат			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поени	Завршни испит	Поени
Истраживачки пројекат	40	Писмени испит	20
Семинарски радови	20	Усмени испит	20

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ТРЕТМАН ИГРОМ			
Наставник/наставници: Мирјана М. Јапунца-Милисављевић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са начином извођења третмана игром код деце код које је индикована његова примена, уз могућност укључивања њихових породица као активног учесника третмана.			
Исход предмета Исход предмета је да се студенти оспособе да путем принципа и техника третмана игром спроведу активности које ће да ублаже или инхибирају стање због којег је дете обухваћено овом врстом третмана, уз подизање нивоа његовог самопоштовања и самопоуздања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Дефиниција основних термина у третману игром; Разлике између дечје игре и третмана игром; Имагинарне игре; Такмичарске игре – развојни приступ; Конкурентске игре; Традиционалне игре; Базични принципи у третману игром; Технике рада у третману игром; Укљученост родитеља; Улога теорије привржености у третману игром; Учење социјалних вештина кроз игру; Играчке и опрема за третман игром; Игре картама у третману игром код деце са тешкоћама у учењу и деце с ИО; Третман игром код агресивне и самодеструктивне деце; Третман игром код деце с ADHD. <i>Практична настава:</i> Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература Kaduson, H., Cangelosi, D., & Schaefer, C. (2020). <i>Prescriptive Play Therapy: Tailoring Interventions for Specific Childhood Problems</i> . The Guilford press. Blanco, P. J., Holliman, R. P., Ceballos, P. L., & Farnam, J. L. (2019). Exploring the impact of child-centered play therapy on academic achievement of at-risk kindergarten students. <i>International Journal of Play Therapy</i> , 28(3), 133–143. https://doi.org/10.1037/pla0000086 Cochran, J. L., & Cochran, N. H. (2017). Effects of child-centered play therapy for students with highly-disruptive behavior in high-poverty schools. <i>International Journal of Play Therapy</i> , 26(2), 59–72. https://doi.org/10.1037/pla0000052 Perryman, K. L., Robinson, S., Bowers, L., & Massengale, B. (2020). Child-centered play therapy and academic achievement: A prevention-based model. <i>International Journal of Play Therapy</i> , 29(2), 104–117. https://doi.org/10.1037/pla0000117			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	55
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ТЕРАПИЈА ПОКРЕТОМ И ПЛЕСОМ			
Наставник/наставници: Драгана С. Маћешић-Петровић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са врстама покрета и њихова повезаност са обрасцима понашања деце са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Оспособљавање студената за самостално припремање и практично извођење терапије покретом у складу са индивидуалним способностима и могућностима децеса интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Могућности импликације и синтезе различитих методских притупа у имплементацији терапије покретом са освртом на терапију плесом; терапија покретом – базичне поставкеса акцентом на инкорпорацију терапије плесом; природа сензорне интегративне терапије – централни принципи; диференцијално-дијагностички приступ различитим терапијским методама; терапија покретом и плесом – могућности примене; тело у покрету/тело у акцији; аспекти инфантилних покрета у терапији покретом и плесом код деце и адолесцената у специјалној едукацији и рехабилитацији. <i>Практична настава:</i> Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература Бојанин С. (2016). <i>Третман покретом и саветовање</i> . Помоћ породици. Маћешић Петровић Д. (2014). <i>Методски приступи рехабилитације особа са тешкоћама у менталном функционисању</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Bareka, T., Panhofer, H., & Rodriguez Cigaran, S. (2019). Refugee children and body politics. The embodied political self and dance movement therapy. <i>Body, Movement and Dance in Psychotherapy</i> , 14(2), 80-94. https://doi.org/10.1080/17432979.2019.1614668 Takahashi, H., Matsushima, K., & Kato, T. (2019). The Effectiveness of Dance/Movement Therapy Interventions for Autism Spectrum Disorder: A Systematic Review. <i>American Journal of Dance Therapy</i> , 41(1), 55-74. https://doi.org/10.1007/s10465-019-09296-5			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	5	усмени испт	-
колоквијум-и	30		
семинар-и	5		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ У РАДУ СА ОСОБАМА СА АУТИЗМОМ			
Наставник/наставници: Ненад П. Глумбић, Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти прошире компетенције за рад са особама са аутизмом упознавањем специфичних приступа у планирању и програмирању рада, као и овладавањем поступака израде различитих планова и програма у раду са особама са аутизмом.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да праве разлику између приступа у планирању и програмирању у раду са особама са аутизмом, као и да самостално израђују различите типове индивидуалних планова и програма за децу и особе са аутизмом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Приступ у планирању и програмирању у односу на животну доб особе са аутизмом. Планирање функционалних циљева у раној интервенцији у оквиру приступа усмереног ка породици. Планирање све обухватног третмана базираног на снагама и потребама детета са аутизмом. Планирање и програмирање услуга које су усредсређене на особу са аутизмом. Планирање транзиције. Групни програми подршке за младе и одрасле особе са аутизмом. Планирање и програмирање теле-интервенција за особе са аутизмом. <i>Практична настава:</i> Израда индивидуалних планова подршке за дете и породицу. Израда планова подршке усредсређених на особу. Израда транзиционих планова. Израда предлога групних планова подршке.			
Литература Eurlaid (2019). <i>Guidebook – Recommended practices in early childhood intervention: A guidebook for professionals</i> . (одабрани делови на српском) Glumbić, N. i Đorđević, M. (2020). On-line podrška osobama s autizmom, njihovim porodicama i terapeutima tokom vanrednog stanja. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 19(1), 59-70. https://doi.org/10.5937/specedreh19-26342 Memišević, H., Đorđević, M., & Glumbić, N. (2022). Quality of life in Autism Spectrum Disorder. (u štampi). (преведен текст на српски)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методe извођења наставe предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	45
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПРОЦЕНА ЕДУКАТИВНИХ И РАДНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Наташа С. Буха, Биљана З. Милановић-Доброта			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са циљевима, структуром, садржајем и методима процене едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за креирање, спровођење и евалуацију модела процене способности особа са тешкоћама у менталном развоју за усвајање и примену знања и вештина.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви и структура процене едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном; Процена специфичних потенцијала и ограничења; Процена едукативних потреба; Процена могућности комуникације; Процена когнитивног стила; Процена специфичних академских вештина – писања, читања и математичких вештина; Процена могућности примене усвојеног знања и вештина у ширем социјалном окружењу; Процена социјалних вештина; Процена психосоцијалних чинилаца радних способности; Процена радних вештина; Процена могућности самопроцене и самосталног доношења одлука; Процена породичног окружења; Анализа срединских фактора (породица, школа, радна и социјална средина). <i>Практична настава:</i> Практична примена знања и вештина из области процене едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Литература Gligorović, M. i Buha, N. (2013). Kognitivne sposobnosti i adaptivno ponašanje kod dece sa lakom intelektualnom ometenošću. U M. Gligorović (Ur.), <i>Novine u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji</i> (str. 99-138). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Gligorović, M. (2015). <i>Procena radnih sposobnosti, sklonosti i veština osoba sa intelektualnom ometenošću</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. (str. 32-118) Gligorović, M. i Radić-Šestić, M. (2010). Procena sposobnosti neophodnih za uspešno ovladavanje akademskim veštinama kod dece sa smetnjama u učenju. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 9(1), 15-36. Milanović-Dobrota, B. i Radić-Šestić, M. (2016). Analiza preferirajućih stilova učenja kod učenika sa lakom intelektualnom ometenošću. <i>Unapređenje kvalitete života djece i mladih</i> , (str. 331-341). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli.			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, други облици активне наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	/		
семинар-и	20		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОД СЕНЗОМОТОРНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Драгана С. Маћешић-Петровић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са методичким упутства за реализацију садржаја сензомоторне методе у специјалној едукацији и рехабилитацији, упознавање са појмовима сензомоторне методе.			
Исход предмета			
Оспособљавање студената за процену и третман сензомоторних способности које се налазе у основи стицања знања код деце ометене у развоју и интелектуалном функционисању.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Сензорна интегративна терапија – уводна разматрања; основа сензорне обраде; ометена сензорна интеграција–сиромашна сензорна интеграција; развој сензорне интеграције; нервни системи сензорна интеграција–основне поставке нервни системи интеграција информација; учење старије деце и одраслих; сензорна интегративна дисфункција; неурофизиолошки показатељи сензорне дисфункције; способност читања и дете које има проблем аудитивних процеса; финална разматрања о сензорној интегративној терапији; природа сензорне интегративне терапије; централни принципи терапије; дијагноза; директна примена сензорног инпута (улаза) – директна сензорна стимулација; терапеутске активности; компарација сензорне интегративне терапије са осталим терапијским приступима; третмани базирани на сензомоторном приступу –кратак приказ појединих третмана.			
<i>Практична настава:</i> Овладавање извођењем сензомоторног метода у едукацији и рехабилитацији деце са сметњама интелектуалног развоја.			
Литература			
Маћешић Петровић Д. (2014). <i>Методски приступи рехабилитације особа са тешкоћама у менталном функционисању</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Маћешић-Petrović, D., Kovačević, J., Žigić, V. i Pantović, A. (2019). Senzorna integracija - osnovni teorijski okviri. <i>Pedagogija</i> , 74(1), 85-98.			
Bašić, A., Macešić Petrović, D., Pantović, L., Zdravković Parezanović, R., Gajić, A., Arsić, B., & Nikolić, J. (2021). Sensory integration and activities that promote sensory integration in children with autism spectrum disorders. <i>Journal Human Research in Rehabilitation</i> , 11(1), 28-38. https://doi.org/10.21554/hrr.042104			
Lane, S., Mailloux, Z., Schoen, S., Bundy, A., May-Benson, T., Parham, L., Smith-Roley, S. & Schaaf, R. C. (2019). Neural Foundations of Ayres Sensory Integration®. <i>Brain Sciences</i> , 9(7), 153. https://doi.org/10.3390/brainsci9070153			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	5	усмени испт	-
колоквијум-и	30		
семинар-и	5		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНИХ ВЕШТИНА			
Наставник/наставници: Бранислав Б. Бројчин; Слободан М. Банковић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да се студенти оспособе за унапређивање социјалних вештина особа са тешкоћама у менталном развоју као средства за побољшање социјалне компетенције и повећање партиципације у заједници.			
Исход предмета			
Студенти ће усвојити основне теоријске концепте социјалне компетенције, социјалних вештина и социјалне комуникације. Они ће на адекватан начин планирати, изводити, пратити и процењивати ефекте програма за развијање социјалних вештина код особа које имају тешкоће у менталном развоју. Студенти ће стећи знања везана за проблеме у понашању особа са тешкоћама у менталном развоју. Поред тога, студенти ће бити у стању да ураде процену функције проблематичних понашања и да у складу с том проценом планирају третман.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Садржај предмета обухвата теоријске основе, као и различите приступе процени и третману социјалних вештина. Посебна пажња посвећена је програмима за развој ових вештина који су намењени особама с тешкоћама у менталном развоју или су научно верификовани у раду с овом популацијом. У овом контексту, теоријска настава обухвата и основе социјалне комуникације (прагматску компетенцију). Поред тога, настава усмерава пажњу и на проблеме у понашању код ове популације, а посебно на процену функције понашања.			
Практична настава: На вежбама студенти на основу теоријски стечених знања врше процену и планирају третмане везане за области које предмет проучава.			
Литература			
Merrill, K. L., Smith, S. W., Cumming, M. M., & Daunic, A. P. (2017). A review of social problem-solving interventions: Past findings, current status, and future directions. <i>Review of Educational Research</i> , 87(1), 71-102. https://doi.org/10.3102/0034654316652943			
Matson, J. L. (2017). <i>Handbook of social behavior and skills in children</i> . Springer. 9-11, 25-39, 63-82, 133-145, 256-267.			
Vlachou, A., & Stavroussi, P. (2016). Promoting social inclusion: A structured intervention for enhancing interpersonal problem-solving skills in children with mild intellectual disabilities. <i>Support for Learning</i> , 31(1), 27-45. https://doi.org/10.1111/1467-9604.12112			
Watkins, L., Kuhn, M., O'Reilly, M., Lang, R., Sigafos, J., & Lancioni, G. (2016). Social Skills. In N. Singh (Ed.), <i>Handbook of evidence-based practices in intellectual and developmental disabilities</i> (pp. 493-503). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-26583-4_18			
Whitcomb, S. (2018). <i>Behavioral, social, and emotional assessment of children and adolescents</i> . Routledge.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и	30		/
семинар-и	5		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: КОГНИТИВНЕ СТРАТЕГИЈЕ УЧЕЊА			
Наставник: Милица Г. Глигоровић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената с концептом когнитивних и метакогнитивних стратегија учења и могућностима њиховог стимулисања, модулисања и учвршћивања.			
Исход предмета: Овладавање знањима и вештинама неопходним за спровођење и евалуацију процене и третмана у области усвајања и примене стратегија учења.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Концепт стратегија учења.Модели памћења. Процеси памћења. Репрезентација знања. Организација знања. Чиниоци способности за усвајање знања. Когнитивни стил. Когнитивне и метакогнитивне стратегије учења. <i>Практична настава:</i> Практична примена метода проценестрагеија учења.			
Литература Sternberg, R. J. (2005). <i>Kognitivna psihologija</i> . Naklada Slap. (стр. 150-283) Howe, M. J. A. (2008). <i>Psihologija učenja</i> . Naklada Slap. (стр. 29-132)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, други облици активне наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: ПРОЦЕНА И ПЛАНИРАЊЕ ПОТРЕБЕ ЗА ПОДРШКОМ ОСОБА С ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Александра А. Ђурић-Здравковић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је усвајање теоријских и практичних знања која су неопходна да би се извршила процена и креирало планирање потребе за подршком особа с интелектуалном ометеношћу у домену свих животних аспеката.			
Исход предмета Студенти ће усвојити знања о основним видовима подршке, оспособити се за процену индивидуалне потребе за подршком и планирање индивидуалних програма у односу на добијену процену за подршком.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Концептуализација подршке и потребе за подршком особа с интелектуалном ометеношћу; Скала интензитета подршке; Процена потребе за подршком; Креирање индивидуалног профила интензитета подршке; Имплементација, мониторинг и евалуација индивидуалних програма подршке; Модели ICF, AAIDD и модел подршке. <i>Практична настава:</i> У оквиру овог дела наставе предвиђена је израда студије случаја, као практичне процене индивидуалне потребе за подршком и одређивање и спровођење корака у планирању третмана.			
Литература Bryer, F., & Beamish, W. (Eds.). (2019). <i>Behavioural support for students with special educational needs: Trends across the Asia-Pacific region</i> . Springer. O'Neill, S. J., Smyth, S., Smeaton, A., & O'Connor, N. E. (2020). Assistive technology: Understanding the needs and experiences of individuals with autism spectrum disorder and/or intellectual disability in Ireland and the UK. <i>Assistive Technology</i> , 32(5), 251-259. (превод на српски језик) Thompson, J. R., Walker, V. L., Snodgrass, M. R., Nelson, J. A., Carpenter, M. E., Hagiwara, M., & Shogren, K. A. (2020). Planning supports for students with intellectual disability in general education classrooms. <i>Inclusion</i> , 8(1), 27-42. (превод на српски језик) Vilaseca, R., Gràcia, M., Beltran, F. S., Dalmau, M., Alomar, E., Adam-Alcocer, A. L., & Simó-Pinatella, D. (2017). Needs and supports of people with intellectual disability and their families in Catalonia. <i>Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities</i> , 30(1), 33-46. (превод на српски језик)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази, вежбе, демонстрације, консултације, домаћи задаци			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	45
практична настава	10	усмени испт	10
колоквијум-и	-		
семинар/студија случаја	30		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: САМООДРЕЂЕЊЕ И САМОЗАСТУПАЊЕ ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Светлана С. Каљача; Бојан З. Дучић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је едукација студената у области усвајања знања о феноменима, значају, стратегијама и принципима развоја вештина самоодређења и самозаступања код особа са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Студенти ће усвојити теоријска знања о самоодређењу и самозаступању, детерминантама њиховог развоја и њиховом значају за квалитет живота особа са интелектуалном ометеношћу. Студенти ће стећи практичне вештине потребне за самостално креирање, примену и евалуацију програма за развој вештина самоодређеног понашања и самозаступања, посебно у доменима стимулисања развоја аутономије, самоусмеравања, психолошког оснаживања и самореализације код особа са интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Базична теоријска знања о самоодређењу (дефиниција и концепти самоодређења, Функционални модел самоодређења, Теорија самоодређења); Самоодређење код особа са интелектуалном ометеношћу (карактеристике самоодређења код особа са интелектуалном ометеношћу, специфичности и детерминанте самоодређења код ових особа, импликације самоодређења на квалитет живота особа са интелектуалном ометеношћу); Интервенције за развој вештина самоодређења код особа са интелектуалном ометеношћу – Модел самоодређеног учења и технике евалуација примене овог Модела); Самозаступање (дефиниција, развој и концепт самозаступања); Самозаступање особа са интелектуалном ометеношћу (модел самозаступања особа са интелектуалном ометеношћу, учешће ових особа у групама за самозаступање – квалитет и исходи); Интервенције за развој вештина самозаступања код особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Практична настава:</i> Вежбе предвиђају обуку студената у области усвајања вештина практичне примене оптималних модела и методских приступа потребних за развој вештина самоодређења и самозаступања особа са интелектуалном ометеношћу.			
Литература Dučić, B., i Kaljača, S. (2018). <i>Samoodređenje, samoregulacija i samozastupanje osoba sa intelektualnom ometenošću</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, CIDD. Одабрани садржаји (стр. 11-60; 159-178). Дучић, Б., Каљача, С., Радић-Шестић, М., и Милановић-Доброта, Б. (2012). Улога саморегулације у социјалним односима код особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 18 (3/54) 569-582. Дучић, Б., Каљача, и С. Балаш, В. (2015). Саморегулација у процесу учења код ученика са лаким интелектуалном ометеношћу. У С. Дубљанин, М. Митровић, и В. Орловић (Ур.), <i>Педагошки допринос унапређивању подучавања и учења – зборник радова</i> (стр. 116-121). Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију. Kaljača, S., i Dučić, B. (2016). Odnos veštine samoregulacije i školskog uspeha kodučenika sa lakom i umerenom intelektualnom ometenošću. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 15(1) 23-42. doi: 10.5937/specedreh15-9530 Dučić, B. i Banković, S. (2013). Samoodređenje osoba sa intelektualnom ometenošću. У М. Глигоровић (Ур.), <i>Novine u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji</i> (стр. 55-74), Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно		Теоријска настава: 2 часа недељно	
		Практична настава: 1 час недељно	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултативна настава, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	

активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	45
колоквијум-и	15		
семинар-и	15		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Ивона Р. Милачић-Видојевић			
Статус предмета: изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Разумевање био-психо-социјалних и развојних потреба особа са интелектуалном ометеношћу (ИО), упознавање са процесима који воде здравом психичком развоју и процена ризика који воде до психичких обољења, упознавање са методама процене, дијагностике и третмана.			
Исход предмета: Студенти ће стећи знање о био-психо-социјалним чиниоцима менталног здравља. Упознаће се са методама процене, дијагностике и третмана особа са ИО које имају поремећаје менталног здравља. Моћи ће да дају допринос сарадњи у мултидисциплинарном тиму који пружа помоћ особама са ИО код којих су евидентирани проблеми понашања и психичка обољења.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Проблеми менталног здравља код особа са ИО. Епидемиологија специфичних психијатријских поремећаја код особа са ИО. Ризико фактори за проблеме менталног здравља код особа са ИО. Процена проблема менталног здравља код особа са ИО. Анксиозни поремећаји код особа са ИО. Депресија и биполарни поремећаји код особа са ИО. Схизофренија код особа са ИО. Поремећаји понашања код особа са ИО. Злоупотреба психоактивних супстанци код особа са ИО. Ментално здравље особа с аутистичким спектром поремећаја. Ментално здравље жена са ИО. Заштита од злостављања особа са ИО. Специјализоване услуге и сервиси за особе са ИО и менталним поремећајима. Превенција менталних и бихејвиоралних поремећаја код особа са ИО. Психо-социјалне интервенције за унапређење менталног здравља особа са ИО. Подршка породици. Стратегије пружања подршке члановима тима који раде са особама са ИО у спречавању синдрома сагоревања. <i>Практична настава:</i> Студентиће у наставним базама на основу интервјуа са особама са ИО писати кратке радове који покривају концепте наведене у садржају предмета.			
Литература Holt, G., Hardy, S., Bouras, N. (2013). <i>Mental health in Intellectual Disabilities</i> (pp.23-33,57-67,179-187). South London : Pavilion Publishing and Media Ltd. Strydom, A., Hassiotis, A., & Livingston,G. (2005). Mental health and social care needs of older people with intellectual disabilities. <i>Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities</i> , 18, 229-235. https://doi.org/10.1111/j.1468-3148.2005.00221.x Milačić-Vidojević, I., Dragojević, N., i Brojčin, B. (2012). Efikasnost psiholoških oblika rada sa osobama sa intelektualnom ometenošću. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 11(2), 285-305. Buha, N., i Gligorović, M. (2013). Problemi u ponašanju kod osoba sa intelektualnom ometenošću - osnovni pojmovi, učestalost i faktori rizika. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 12(2), 203-219.			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 час недељно	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, мултимедијалне презентације, интернет			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	70
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: Стручна пракса мастер академских студија			
Наставник/наставници: Слободан М. Банковић; Бранислав Б. Бројчин; Наташа С. Буха; Милица Г. Глигоровић; Ненад П. Глумбић; Бојан З. Дучић; Мирјана В. Ђорђевић; Александра А. Ђурић-Здравковић; Мирјана М. Јапунца-Милисављевић; Светлана С. Каљача; Драгана С. Маћешкић-Петровић; Биљана З. Милановић-Доброта; Ивона Р. Милачић Видојевић			
Статус предмета: обавезани предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Реализоване предиспитне обавезе из стручно-апликативних, научно-стручних и академско-образовних предмета из првог семестра мастер академских студија.			
Циљ предмета: Стицање знања и вештина из области клиничке и едукативне процене, дијагностике у домену менталног здравља, као и планирања и примене третмана за стимулисање развоја когнитивних способности и животних вештина код особа са поремећајима у менталном развоју, код особа са аутизмом и код особа са интелектуалном ометеношћу које имају и ментална обољења.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за примену адекватних дијагностичких процедура и за имплементацију различитих терапијских модела и приступа намењених пружању подршке у развоју когнитивних способности, адаптивних вештина, очувању и унапређењу менталног здравља код особа са поремећајима у менталном развоју и код особа са аутизмом.			
Садржај предмета: Обухвата практичну примену наставних садржаја које је студент слушао у оквиру теоријске наставе изабраних предмета (третман игром – практична примена различитих форми игре; терапија покретом са освртом на терапију плесом– различити методски приступи у имплементацији овог метода; сензорна интегративна терапија, терапеутске активности и третмани базирани на сензомоторном приступу; примена одговарајућих техника и инструмената за процену едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју; израда индивидуалних планова подршке за дете са аутизмом и његову породицу, планова подршке усредсређених на особу са аутизмом, израда предлога групних планова подршке и транзиционих планова за особе са аутизмом; практична примена прикладних метода процене развијености социјалних вештина и практична примена адекватних метода процене стратегија учења код особа са тешкоћама у менталном развоју; практична примена стратегија за развој социјалних вештина, самоодређења и самозаступања; израда студије случаја базиране на практичној процени индивидуалне потребе за подршком код особа са интелектуалном ометеношћу, планирање и спровођење потребног третмана; израда студије случаја засноване на примени технике интервјуа са особом са интелектуалном ометеношћу која има и проблеме у области менталног здравља). Писање и презентација дневника праксе.			
Број часова: 6 часова недељно током парног семестра (90 часова)			
Методе извођења: Студија случаја, методе клиничке и едукативне процене, терапијске методе у третману.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
	поени		поени
Третман игром	25	Стратегије развоја социјалних вештина	25
Терапија покретом и плесом	25	Когнитивне стратегије учења	25
Планирање и програмирање у раду са особама са аутизмом	25	Процена и планирање потребе за подршком особа с интелектуалном ометеношћу	25
Процена едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју	25	Самоодређење и самозаступање особа са интелектуалном ометеношћу	25
Метод сензомоторне интеграције	25	Ментално здравље особа с интелектуалном ометеношћу	25

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју
Врста иновостудија: Мастер академске студије
Назив предмета: Предмет Завршни рад
Наставник: одабрани ментор
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљеви завршног рада: Оспособљавање студента за примену научних сазнања, способности и академских вештинастечених на мастер академским студијама у области специјалне едукације и рехабилитације, у сврху спровођења истраживања. У оквиру предмета Завршни рад студент изучава проблем истраживања, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим решењима. Проучавајући литературу студент се упознаје са најновијим научним сазнањима и методама из области истраживања. Уз помоћ свега наведеног израђује студијски истраживачки рад.
Очекивани исходи: Очекује се да кроз студијски истраживачки рад студент успешно: 1. идентификује проблем истраживања у оквиру одабране теме за израду завршног мастер рада; 2. примени научне методе истраживања у циљу изналажења адекватних начина решавања проблема; 3. аргументовано истражује и презентује резултате и закључке свог рада; 4. истражи релевантну литературу и одговарајуће научне изворе о проблематици која је предмет истраживања.
Општи садржаји: Избор и формулација теме. Израда нацрта научне идеје, формулација проблема, одређивање предмета истраживања. Хипотетички оквир истраживања. Планирање и организација истраживања. Прикупљање и обрада литературе. Прикупљање података. Извори података и класификовање извора података. Сређивање и обрада података. Анализа резултата истраживања. Извођење закључака истраживања. Уређивање коришћених референци по АПА 7 која се користи у друштвеним наукама.
Број часова активне наставе - СИР: 10
Методе извођења: Примена општенаучних и посебних метода у специјалној едукацији и рехабилитацији, Емпиријска истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији особа с тешкоћама у менталном развоју, Оперативне методе прикупљања података, као и оцена и анализа резултата истраживања.
Оцена Током реализације предмета завршног рада, ментор у договору са студентом врши избор теме за истраживање, пласира потребна детаљна објашњења у циљу лакшег разумевања материје: даје упутства студенту у вези са претраживањем, анализом и обрадом стручне и научне литературе и резултата истраживања у циљу што квалитетније припреме за израду и одбрану завршног мастер рада.

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Завршни рад
Број ЕСПБ: 15
Статус: обавезни
Услов: Завршни рад се почиње у првом семестру дипломских академских студија, а услов за одбрану су сви положени испити предвиђени наставним планом.
Циљеви завршног рада: Оспособљавање студента за примену сазнања из методологије научних истраживања у области специјалне едукације и рехабилитације, током научно-истраживачког рада. Оспособљавање за примену адекватних истраживачких метода у реализацији циљева постављених током израде студијског истраживачког рада. Оспособљавање за израду и одбрану завршног мастер рада.
Очекивани исходи: Очекује се да студент уме да планира и самостално изводи истраживање у области: процене особа са тешкоћама у менталном развоју, евалуације примењених метода третмана, евалуације примењених образовних и рехабилитационих програма, као и срединских варијабли релевантних за област специјалне едукације и рехабилитације. Такође се очекује да ће студент моћи да обради добијене податке, да их критички анализира, дискутује и дође до одређених закључака. Студент ће моћи да презентује своје резултате, концизно и експлицитно, компарирајући их са резултатима актуелних иностраних и домаћих истраживања.
Општи садржаји: Кроз израду завршног мастер рада студент се оспособљава да примењује методологију истраживања у области специјалне едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју, у зависности од изабране теме. Након обављеног истраживања студент припрема завршни мастер рад у форми која садржи следећа поглавља: Увод, Теоријски део, Емпиријски део у коме је јасно наведен методолошки дизајн, Резултати истраживања са дискусијом (одвојено или заједно), Закључак и Списак Литературе. У завршном раду могу се наводити и прилози. Саставни део завршног рада могу бити и електронски аудио и видео записи, као и софтверска решења. Након завршеног рада студент је припремљен за даљи самостални практични рад и/или наставак докторских академских студија. Завршни рад се брани усмено уз презентацију у Power Point-у. Завршни рад се може бранити и знаковним језиком или неким од средстава аугментативне комуникације уз интерпретацију овлашћеног преводиоца.
Методе извођења: Логичка анализа садржаја, као и све друге квалитативне и квантитативне методе истраживања у складу са темом завршног рада.
Оцена (максимални број поена 100) Писмена презентација рада: 80 поена Усмена презентација рада: 20 поена